MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

PREVENCE
SE MUSÍ VYPLATIT

Příloha č. 3

Povinné náležitosti, podmínky a obsahová náplň projektu Bezpečnostní dobrovolník

Cílem projektu Bezpečnostní dobrovolník je podpořit zapojení veřejnosti do zabezpečování veřejného pořádku na místní úrovni. Smyslem je vyjít vstříc iniciativám občanské společnosti a pomoci obcím vytvořit podmínky pro dobrovolnickou činnost jejich obyvatel, která přispěje ke zlepšení života v obci. Hlavním účelem působení bezpečnostních dobrovolníků je preventivní působení v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku v obci a pomoc osobám, které v této oblasti pomoc potřebují. Účelem jejich působení není nahrazování činnosti bezpečnostních složek (např. Policie ČR či obecní policie) či přímé zasahování proti nelegální činnosti.

Dotace ze státního rozpočtu se na dotační program Bezpečnostní dobrovolník poskytuje až do výše 100 % rozpočtovaných nákladů.

Dotaci lze poskytnout zejména na:

a) pojistné, placené na základě pojistné smlouvy uzavřené obcí, kryjící odpovědnost za škodu na majetku nebo zdraví, kterou bezpečnostní dobrovolník při výkonu dobrovolnické činnosti způsobí sám nebo mu bude způsobena,

b) výdaje spojené s evidencí, koordinací bezpečnostních dobrovolníků a s jejich přípravou pro výkon dobrovolnické činnosti (např. školení),

c) výdaje spojené s pořízením materiálního vybavení nezbytného k zajišťování výkonu činnosti bezpečnostních dobrovolníků (např. terčíky pro zastavování vozidel) nebo pracovní oděvy (např. vesty a kšiltovky, které slouží k identifikaci bezpečnostních dobrovolníků),

d) zpracování a tisk informačních materiálů týkajících se realizace projektu,

e) náklady na organizaci setkání s veřejností (např. pronájem sálů, ozvučení),

f) úhradu poplatku za vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů za účelem prokázání bezúhonnosti bezpečnostních dobrovolníků.

Dotaci nelze poskytnout na:

a) platy či odměny zaměstnanců (s výjimkou odměn koordinátora bezpečnostních dobrovolníků a vedoucího projektu), motivační odměny vyplácené v penězích nebo poukázkách,

b) státní sociální výdaje na zaměstnance, ke kterým nejsou zaměstnavatelé povinni dle zvláštních právních předpisů (příspěvky na penzijní připojištění, životní pojištění, dary k životním jubileím, příspěvky na rekreaci apod.),

c) zřízení pevných telefonních linek,

d) nákup automobilů a jiných motorových vozidel, leasingové splátky,

e) financování podnikatelských a výdělečných aktivit,

f) cesty do zahraničí a stáže v zahraničí,
g) náklady na reprezentaci (např. dary, pohoštění),
h) odměny statutárních orgánů,
i) členské příspěvky v mezinárodních institucích,
j) splátky půjček a dluhů,
k) tvorbu kapitálového jmění,
l) provedení účetního auditu,
m) pokuty, úroky z prodlení, penále, odpisy pohledávek, úroky, manka a škody,
n) náklady na provoz (nejedná-li se o provoz zařízení souvisejících přímo s výkonem činnosti bezpečnostních dobrovolníků),
o) nespecifikované výdaje (tj. výdaje, které nelze účetně doložit),
p) DPH, o jejíž vrácení je možné právoplatně žádat,
q) školení, kurzy a workshopy, jejichž obsahová náplň nesouvisí s činností bezpečnostních dobrovolníků,
r) nákup věcí osobní potřeby, které přímo nesouvisejí s realizací projektu,
s) nákup vybavení nesloužícího k preventivním účelům (např. zbraně či donucovací prostředky ve smyslu § 52 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, anebo donucovací prostředky ve smyslu § 18 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, s výjimkou slzotvorných dočasně zneschopňujících prostředků),
t) výdaje nesouvisející s realizací projektu.

Právní postavení bezpečnostního dobrovolníka

Obsahovou náplň činnosti bezpečnostních dobrovolníků určuje žadatel o dotaci tak, aby přispívala k zabezpečování veřejného pořádku a prevence kriminality a respektovala právní rámec stanovený těmito Zásadami. Žadatel o dotaci dohodne (ideálně, ale ne povinně, ve formě písemné smlouvy) s bezpečnostním dobrovolníkem pravidla výkonu činnosti bezpečnostního dobrovolníka.

Bezpečnostním dobrovolníkem se může stát pouze osoba starší 18 let, která je bezúhonná, a které nebyla soudem omezena svéprávnost. Bezúhonnost dokládá bezpečnostní dobrovolník žadateli dotace před začátkem výkonu své dobrovolnické činnosti výpisem z Rejstříku trestů ne starším než 3 měsíce. Svéprávnost dokládá čestným prohlášením o svéprávnosti (§ 15 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

Bezpečnostní dobrovolník svou činnost vykonává dobrovolně, ve svém volném čase a za svou činnost nepobírá žádnou odměnu. Činnost bezpečnostního dobrovolníka není vykonávána v pracovním nebo obdobném poměru k obci nebo jinému správnímu orgánu a bezpečnostní dobrovolník nemá žádná oprávnění orgánu veřejné moci.

Bezpečnostní dobrovolníci musí být při výkonu těchto činností pojištěni, a to na základě pojistné smlouvy uzavřené příjemcem dotace, kryjící odpovědnost za škodu na majetku, životě nebo zdraví, kterou bezpečnostní dobrovolník při výkonu dobrovolnické činnosti způsobí sám nebo mu bude způsobena. Výše dotace na pojistné z takové smlouvy může činit max. 1 000 Kč na 1 dobrovolníka / rok.

Bezpečnostní dobrovolníci zejména mohou:

a) upozorňovat příslušné orgány na porušení právního řádu,

b) přivolat Policii ČR nebo obecní policii na místo spáchání přestupku nebo trestného činu,

c) na základě příslušného pověření podle zákona o silničním provozu zastavovat vozidla v blízkosti školního zařízení k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci i mimo přechody pro chodce[1],

d) pohybovat se v katastru obce a zjišťovat, zda nedochází či nedošlo ke spáchání protiprávní činnosti,

e) zadržet pachatele trestného činu[2] za podmínek uvedených v ustanovení § 76 odst. 2 trestního řádu, tedy na místě spáchání trestného činu nebo bezprostředně po spáchání činu, je-li to nutné k zjištění totožnosti pachatele, k zamezení útěku nebo zajištění důkazu; zadržená osoba musí být ihned předána policejním orgánům,

f) bránit se proti pachateli trestného činu nebo přestupku v rámci nutné obrany[3],

g) zabránit trestnému činu, přestupku nebo vzniku škody nebo jiné újmy zejména na životě, zdraví nebo majetku v rámci krajní nouze[4].

Bezpečnostní dobrovolníci zejména nemohou:

a) požadovat prokázání totožnosti osob,

b) požadovat vysvětlení,

c) vykonávat osobní prohlídku,

d) vstupovat bez svolení oprávněného uživatele do bytových nebo nebytových prostor nebo na pozemky,

e) vykázat osoby z místa,

f) přikázat osobám, aby setrvaly na místě.

Vedoucí projektu řídí realizaci projektu na území obce, vydává dobrovolníkům pokyny (popř. též kontroluje a vyhodnocuje výsledky jejich činnosti), vede evidenci dobrovolníků, slouží jako kontaktní osoba pro komunikaci s Ministerstvem vnitra, zprostředkovává komunikaci mezi účastníky projektu a vedením obce.

Vedoucímu projektu lze za výkon jeho funkce vyplácet finanční odměnu. Je-li na finanční odměnu pro vedoucího projektu požadována dotace, musí být činnost vedoucího projektu vykonávána v rámci dohody o provedení práce podle § 75 zákoníku práce nebo dohody o pracovní činnosti podle § 76 zákoníku práce[5] a současně požadovaná dotace nesmí být vyšší nežli 300 Kč na hodinu a počet hodin musí odpovídat náročnosti projektu.

Je-li vedoucím projektu jeden z bezpečnostních dobrovolníků, může být finančně ohodnocen pouze výkon jeho funkce, jakožto vedoucího projektu, nikoliv samotný výkon dobrovolnické činnosti.

---

[1] § 79 odst. 1 písm. j) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, § 32 vyhlášky č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích

[2] K možnosti zadržení pachatele přestupku nebo jiného protiprávního jednání v rámci nutné obrany viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010, čj. 1 As 34/2010 – 73.

[3] § 29 odst. 1, 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

[4] § 28 odst. 1, 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

[5] zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Působí-li při realizaci projektu alespoň pět bezpečnostních dobrovolníků, musí být zřízena **funkce koordinátora**. Jeden koordinátor může mít na starosti maximálně deset bezpečnostních dobrovolníků (je-li dobrovolníků více, musí být jmenováno i více koordinátorů).

Koordinátoři jsou podřízeni vedoucímu projektu, zároveň zprostředkovávají obousměrnou komunikaci mezi vedoucím projektu a bezpečnostními dobrovolníky.

Funkce koordinátora může být vykonávána v pracovněprávním vztahu. Je-li koordinátorem jeden z bezpečnostních dobrovolníků, může být finančně ohodnocen pouze výkon jeho funkce, jakožto koordinátora, nikoliv samotný výkon dobrovolnické činnosti.

Koordinátorovi lze za výkon jeho funkce vyplácet finanční odměnu. Je-li na finanční odměnu pro koordinátora požadována dotace, musí být v projektu uvedeno, kolik hodin za dané časové období má koordinátor výkonem své funkce strávit, přičemž požadovaná dotace na jednoho koordinátora nesmí být vyšší nežli 300 Kč na hodinu a počet hodin musí odpovídat náročnosti projektu.

Obsahové náležitosti žádosti

V žádosti musí být jednoznačně a konkrétně popsány úkoly a činnosti (klíčové aktivity), které mají bezpečnostní dobrovolníci vykonávat, jaké situace mají řešit a jakým způsobem se předpokládá, že je budou řešit. Vhodné je uvést konkrétní příklady ke každé klíčové aktivitě. Klíčové aktivity budou řazeny dle činností, které žadatel považuje za prioritní (tj. na prvním místě největší priorita a hlavní náplň činnosti bezpečnostních dobrovolníků, atd.).

Obsahovou náplní činnosti bezpečnostních dobrovolníků mohou být zejména následující aktivity:

a) pomoc při zvyšování bezpečnosti silničního provozu – hlídání přechodů pro chodce, činnosti směřující k zajištění bezpečného přechodu chodců (zejména dětí) přes pozemní komunikace,
b) pomoc při zvyšování bezpečnosti silničního provozu formou informování řidičů při dopravních uzávěrách, asistence při organizování dopravy v době konání kulturních a společenských akcí v obci – řízení pohybu vozidel po provizorním parkovišti (na louce, hřišti), usměrňování pohybu vozidel i pěších v obci v případě dočasného dopravního omezení, poskytování potřebných informací o akci, službách ve městě apod.,
c) pořádání informativních setkání (besed) s občany ve spolupráci s Policií ČR (resp. též obecní policií a obcí), prezentace statistik kriminality, zjišťování pocitu bezpečí, informování o aktuálních bezpečnostních rizicích v obci a rady, jak se proti nim bránit,
d) využití odborníků v bezpečnostní oblasti k přednáškové či zájmové činnosti v oblasti prevence kriminality a veřejného pořádku – např. ve školách, domovech pro seniory, domech s pečovatelskou službou, dalších zařízeních obce, zájmových sdruženích apod.,
e) vytvoření sítě osob, která bude Policii ČR na požádání v rámci svých možností k dispozici při pátrání po ztracených dětech či seniorech,
f) pochůzky v zahrádkářských koloniích a chatových oblastech, případné hlášení podezření ze spáchání přestupku nebo trestného činu (obecní policii, Policii ČR, majiteli) – zejména vniknutí do nemovitostí, poškození věci apod.,
g) mapování a oznamování černých skládek, autovraků, poškozeného, či chybějícího dopravního značení, poškození veřejného zařízení.

Elektronický podpis - 11.12.2018
Certifikát autora podpisu :
Jméno : Jan Hamáček
Vydal : PostSignum Qualified C...
Platnost do : 29.6.2019